

межах законодавче закріплених повноважень дасть змогу наблизитися до дієвого та ефективного контролю, який сприятиме підвищенню ефективності публічного управління. Крім того, координація контрольної функції на рівні вищого органу виконавчої влади та діяльності органів, то її виконують, позбавить об'єкти контролю від нерегульованих перевірок та надасть останнім комплексного характеру.

Контроль як важлива функція держави та її управлінських органів має здійснюватися у тісному зв'язку з іншими управлінськими функціями, опосередковуватися правовими нормами, мати чітке правове регулювання, і лише за таких умов можна сподіватися на позитивний результату сфері виконавчої влади. Правова регламентація щодо державного контролю у сфері виконавчої влади, керуючись загальною мотивацією, має здійснюватися переважно шляхом унормування у компетенційних актах відповідних державних органів.

Копит Марія

Тернопільський національний економічний університет
(науковий керівник д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу Мельник А.Ф.)

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ В ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ

Прийнятий у 2015 році Закон України “Про добровільне об’єднання територіальних громад” передбачає можливість створення в регіонах об’єднані територіальні громади (ОТГ) на основі сіл і невеликих міст, основна мета яких – передача повноважень з центрального до місцевого рівнів, в тому числі в сфері освіти.

Найважливішими аспектами децентралізації у сфері освіти є передача громадам повноважень у змісті та фінансуванні освіти та оптимізація шкільної мережі зі створенням опорних шкіл. Адміністрації ОТГ також можуть вирішувати, якою є оптимальна кількість шкіл для їхніх громад, вони тепер мають право створювати свої власні відділи освіти та методологічні кабінети, при цьому самостійно вирішуючи, якою буде кількість працівників та якими будуть їхні обов’язки та сфера. Це дало поштовх для початку реалізації власної стратегії поліпшення надання освітніх послуг населенню.

Відповідно до статті 32 базового Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» у сфері освіти виконавчі органи сільських,

селищних, міських рад наділені власними (самоврядними) та делегованими повноваженнями, зокрема:

- управління закладами освіти, які належать територіальним громадам або передані їм, організація матеріально-технічного та фінансового забезпечення;
- забезпечення здобуття повної загальної середньої освіти, створення необхідних умов для виховання дітей, молоді, розвитку їхніх здібностей, трудового навчання, професійної орієнтації, продуктивної праці учнів, сприяння діяльності дошкільних та позашкільних навчально-виховних закладів;
- забезпечення в межах наданих повноважень доступності та безоплатності освіти на відповідній території;
- забезпечення, відповідно до закону, розвитку всіх видів освіти, розвитку та вдосконалення мережі освітніх закладів усіх форм власності [1].

На форму організації і напрями діяльності у сфері освіти в громаді істотно впливають демографічні, соціальні та насамперед економічні зміни. За статистичними даними, наразі у сільській місцевості проживає 13 млн. 365,4 тис. жителів, з яких діти шкільного та дошкільного віку становлять близько 1 млн. 200 тис. осіб. Очевидно, що згадані численні соціально-економічні проблеми сільських територій негативно вплинули на рівень освітніх послуг у сільських школах і призвели до системного погіршення якості навчання [2 с.].

Як показав досвід громад "першої хвилі" об'єднань, органи самоврядування новостворених громад з перших днів зіткнулися з багатьма викликами в питаннях управління освітньою сферою, а саме:

1. Велика кількість малокомплектних сільських шкіл, які не можуть забезпечити якісну освіту дітей шкільного віку;
2. Класи з малим наповненням;
3. Необхідність оптимізації шкільної мережі, пониження статусу загальноосвітніх навчальних закладів;
4. Сільські школи розташовані на значній відстані одна від одної, а погана якість доріг між багатьма сільськими населеними пунктами призводить до проблем безпеки підвезення учнів;
5. Мала кількість учителів у малокомплектних школах не сприяє виникненню творчої професійної конкуренції;
6. Викладання багатьох навчальних предметів педагогами-нефахівцями через неможливість забезпечення повного навантаження вчителів-фахівців;
7. Слабка мотивація роботи в сільській школі серед випускників педагогічних університетів є результатом високого відсотка вчителів пенсійного віку;
8. Система позашкільної роботи переважно охоплює дітей районних центрів;
9. Застаріла й енергозатратна архітектура шкільних будівель, технічне

зношення інфраструктури [3].

Щоб виправдати очікування жителів громади і надання якісних освітніх послуг, органи влади повинні мати чіткі стратегічні орієнтири для успішного вирішення наявних проблем, створити сприятливі умови та ефективні інструменти для розвитку закладів освіти.

Використані джерела

1. Закон України „Про місцеве самоврядування в Україні” від 21 травня 1997 року № 80/97-ВР (із змінами і доповненнями).
2. Нова школа у нових громадах: посібник з ефективного управління освітою в об'єднаних територіальних громадах. /Сеїтосманов А., Фасоля О., Мархлевські В. – К.,2017. – 128 с.
3. Василенко Н.В. Компетентнісний підхід в освіті: реалізація теорії та практики / Н.В.Василенко. Х.:Вид. група «Основа», 2017. 128 с.

Корнійчук Володимир

Тернопільський національний економічний університет
(науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу Апостолюк О.З.)

МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ДІАГНОСТУВАННЯ КРИЗОВИХ ЯВИЩ В СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

Діагностування кризових явищ є сукупністю економічно обґрунтованих методів і прийомів аналізу, які при системному застосовуванні через визначені проміжки часу, дозволять своєчасно виявити кризовий стан системи та оцінити потенційні можливості її функціонування та розвитку. В антикризовому управлінні, завданням діагностування є створення аналітичного підґрунтя для прийняття антикризових заходів. Звідси, основними завдання діагностування кризових явищ є: 1) створення аналітичного підґрунтя для прийняття заходів антикризового управління; 2) встановлення діагнозу, тобто формування узагальнюючого висновку стосовно поточного та перспективного стану розвитку кризового явища, доцільності та необхідності здійснення корегування основних параметрів функціонування організації та перспектив розвитку.

В антикризового управлінні важливим є проведення ранньої діагностики, передусім внутрішнього і зовнішнього середовища. Основними напрямками діагностування є: оперативний – орієнтований на обґрунтування поточних управлінських рішень; стратегічний – відстежує ключові сфери діяльності з метою вироблення запобіжних стратегічних рішень.

Наявність різноманітних методик діагностики кризових явищ обумовлює доцільність їх системної класифікації, яка дає можливість об'єднати різноманітні методичні підходи в окремі групи, визначити спільні проблеми та